

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ชนิดา จันทรงาม¹

วันที่รับบทความ	23/01/2565
วันแก้ไขบทความ	18/05/2565
วันที่ตอบรับบทความ	18/05/2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงลูกทุ่งและการแสดงนาฏศิลป์ประกอบบทเพลง นำไปสู่การเผยแพร่ผลงานบริการร่วมกับชุมชน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เอกสารเชิงวิชาการ งานวิจัย และงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ การสัมภาษณ์เชิงลึกประชาชนอำเภอบางพลี จำนวน 10 คน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนบางพลี มีเนื้อหาและประเด็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1. อัตลักษณ์ชุมชนบางพลีมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประชากร ประกอบไปด้วย ไทย ลาว มอญ จีน 2) ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ประเพณีรับบัวเป็นประเพณีเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ 3) ด้านสถาปัตยกรรม สนามบินสุวรรณภูมิสนามบินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย 4) ด้านคหกรรม มีการเลี้ยงปลาสดที่มีรสชาติดี เนื้ออร่อย 5) ด้านเกษตรกรรม การปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ที่มีรสชาติหวานเป็นเอกลักษณ์ 6) ด้านนาฏศิลป์และดนตรี ละครชาตรีและเครื่องดนตรีไทยที่มีการสืบทอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 2. การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ สามารถวิเคราะห์ตามองค์ประกอบการแสดงได้ 7 องค์ประกอบ คือ 1) แรงแบนตาลใจและแนวความคิด 2) นักแสดง 3) บทร้องและดนตรีประกอบการแสดง 4) เครื่องแต่งกาย 5) อุปกรณ์ประกอบการแสดง 6) การใช้พื้นที่การแสดง 7) กระบวน ท่าประกอบการแสดง 3. การเผยแพร่ผลงานและการบูรณาการร่วมกับชุมชน เข้าร่วมนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมระดับชาติ “มหกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมสมัย” วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในรูปแบบออนไลน์

คำสำคัญ : นาฏศิลป์สร้างสรรค์ อัตลักษณ์ เพลงลูกทุ่ง

¹อาจารย์ สาขาวิชานาฏศิลป์และการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
อีเมล: Chanida.j@dru.ac.th

The Creation of Dance for Promoting Community Identity of Bang Phli District, Samut Prakan Province

Chanida Janngam¹

Received	23/01/2022
Revised	18/05/2022
Accepted	18/05/2025

Abstract

The objective of this study was to create the countryfolk song and dance in order to distribute the work through the community cooperation. It employed qualitative and creative research methodologies. The tools for the study were academic documents, research studies, performing arts works, the in-depth interview with 10 Bang Phli citizens and the interview with experts and people related with the study. The collected data were analyzed to explore for the model of work creation. The results of the study revealed that the creation of performing arts to promote the identity of Bang Phli community included three aspects: the identity of Bang Phli community, the creation of performing arts works and the work distribution and integration with the community. The identity of Bang Phli community consisted of six aspects : 1) population including the Thais, the Laotians, the Mons and the Chineses; 2) traditions and cultures, Receiving Lotus Festival which has been inherited from generation to generation; 3) architecture, Suvarnabhumi Airport which was the largest airport in Thailand; 4) home economics, snakeskin gourami which was a tasty fish; 5) agriculture, sweet mango plantation which was a kind of mango with a sweet and remarkable taste; and 6) performing arts and music, Lakhon Chatri and Thai musical instruments which have been inherited from generation to generation. The creation of performing arts works could be analyzed through seven elements of performance : 1) inspiration and concept; 2) performers; 3) lyrics and music; 4) costumes; 5) props; 6) performing area; and 7) performance postures. The work distribution and integration with the community could be described by the participation in the online presentation in National Arts Exhibition : Contemporary Local Cultures, on 29 November 2021, hosted by Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage.

Keywords : creative performing arts, identity, countryfolk song

¹Lecturer, Dance and Performing Arts Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University
e-mail: Chanida.j@dru.ac.th

บทนำ

เพลงลูกทุ่งนับว่าเป็นเพลงที่ใช้ร้องเล่นกันทั่วไปตามชนบทไทยเป็นเพลงที่ใช้ภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมาไม่สลับซับซ้อนเป็นที่นิยมของประชาชนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชนบทได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพลงไทยในแนวสากลหรือเพลงไทยสากลได้วิวัฒนาการเกิดขึ้นมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้แพร่หลายกันอย่างกว้างขวาง โดยนำมาแทรกเป็นเพลงประกอบละครและภาพยนตร์ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม จากการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมท่านได้สนใจปรับปรุงแนวดนตรีตามหลักสากลนิยมและส่งเสริมการแต่งเพลงไทยสากล อีกทั้งยังได้ใช้บทเพลงเป็นสื่อเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองด้วยนั้น ทำให้เพลงไทยสากลแพร่หลายขึ้นในสังคมไทย ถือได้ว่ารัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีบทบาททำให้เพลงไทยสากลแพร่หลายจนเป็นที่นิยมสนใจของคนในสังคมไทยและนำไปสู่การสร้างสรรคเพลงไทยแนวสากลต่าง ๆ (ศิริพร กรอบทอง, 2547, น. 45)

พ.ศ. 2509-2510 ผู้ที่ออกมาเขย่าทางเครื่องประกอบจังหวะประกอบการร้องเพลงลูกทุ่ง มีจำนวนเพิ่มเป็น 4-7 คน จะแต่งกายเหมือนกันทั้งคณะแต่ที่แตกต่างกับปัจจุบันก็คือ ผู้ที่ออกมาเขย่าทางเครื่องจะแต่งกายชุดเดียว ตลอดการแสดงไม่มีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน การแสดงประกอบนักร้องของวงดนตรีลูกทุ่งที่พบเห็น คือ วงดนตรีนางศรีนวล ภรรยาสุรพล สมบัติเจริญ ได้จัดให้มีการแสดงรีวิวประกอบละครเพลง โดยใช้ผู้เต้นประมาณ 10 คน ลีลาการเต้นแบบฮาวายแต่งกายเหมือนกันหมด ทางเครื่องจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเครื่องเคาะจังหวะมาหมายถึงบุคคลที่เต้นประกอบเพลงโดยมีลีลาการเต้นที่ประยุกต์มาจากตะวันตก วงดนตรีลูกทุ่งของเพลิน พรหมแดน เป็นวงแรกที่ปฏิวัติทางเครื่อง โดยไปศึกษาการแสดงคาบาเรตต์ในยุโรปและนำแฟชั่นใหม่ ๆ จากต่างประเทศทั้งเสื้อผ้าขนนกมาเป็นองค์ประกอบของเครื่องแต่งกาย (จินตนา ดำรงค์เลิศ, 2533, น. 90)

อำเภอบางพลี เป็นอำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการ อีกทั้งเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญ ๆ มากมาย เช่น ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร สถาบันการแพทย์จักรีนฤเบดินทร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล อีกทั้งยังเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาจังหวัดในหลาย ๆ ด้านอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วส่งผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งอำเภอบางพลีนับเป็นอำเภอหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ มีแหล่งท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรมประเพณีดังคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า “ร่วมบุญบัวหลวง หวานมะม่วงน้ำดอกไม้ ไหว้หลวงพ่อโตศักดิ์สิทธิ์ ยอดปลาสดบางพลี ผ่องปฐพีสุวรรณภูมิ” จากคำขวัญนับว่าอำเภอบางพลี เป็นอำเภอที่มีความน่าสนใจมีความหลากหลายด้านวัฒนธรรมที่ถือเป็นเอกลักษณ์ มีศิลปะและวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับ ดังเช่น ประเพณีรับบัวหรือโยนบัวเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนาน ทำให้อำเภอบางพลีมีการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นมาเป็นลำดับและเป็นที่รู้จักมากขึ้น

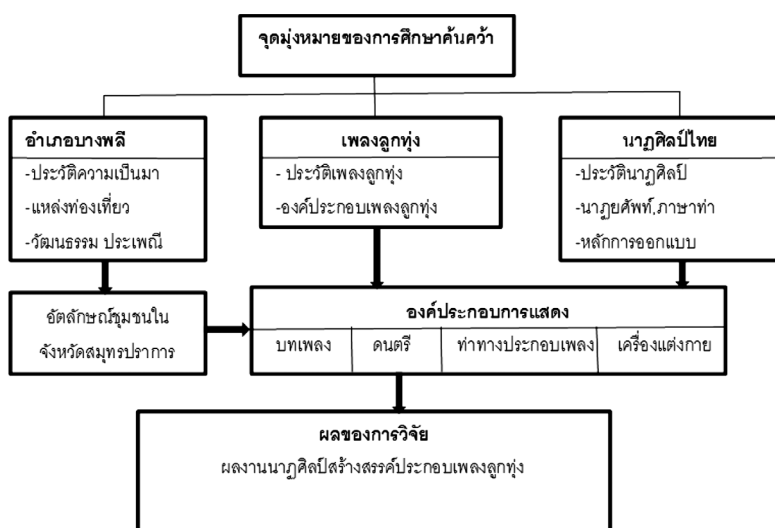
จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนบางพลีที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ยังคงขาดบทเพลง

ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอำเภอ ผู้วิจัยจึงนำเสนอการแสดงในรูปแบบเพลงลูกทุ่งเนื่องด้วยในปัจจุบันบทเพลงลูกทุ่งเป็นบทเพลงได้รับความนิยมและเข้าใจง่ายใช้ภาษาตรงไปตรงมาและสนุกสนาน เข้าถึงชุมชนได้ง่ายและเป็นบทเพลงที่สะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างชัดเจน ส่วนการนำเสนอในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยประยุกต์ด้วยทางเครื่องในอดีตรื้อฟื้นการเต้นที่ประยุกต์มาจากตะวันตก ผู้วิจัยจึงนำกระบวนการในการแสดงนาฏศิลป์ไทยมาผสมผสานกับนาฏศิลป์ตะวันตก เพื่อให้สอดคล้องกับบทเพลงลูกทุ่ง อีกทั้งยังเป็นการแสดงเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยและการท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอบางพลีบนพื้นฐานความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยนำเสนออัตลักษณ์ชุมชนจากคำขวัญประจำอำเภอ ผ่านบทเพลงลูกทุ่งและการแสดงประกอบนักร้อง โดยมุ่งเน้นวิธีการการนำเสนอในรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ประกอบเพลงลูกทุ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงลูกทุ่งและการแสดงนาฏศิลป์ประกอบบทเพลง นำไปสู่การเผยแพร่ผลงานบริการร่วมกับชุมชน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวม โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มประชาชนและผู้นำชุมชนอำเภอบางพลี จำนวน 10 คน สัมภาษณ์ประชาชนและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงานวิจัย

2) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์และด้านดนตรี จำนวน 6 ท่าน สัมภาษณ์รวมถึงประเมินผลงาน และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผลงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวคิดงานวิจัย

3) ผู้ประเมินผลงานการแสดง คือ ประชากรชาวอำเภอบางพลี 50 คน และผู้เข้าร่วมชมการแสดง จำนวน 100 คน เพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการสร้างสรรค์การแสดง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ประกอบไปด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) รวมทั้งการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) โดยมีแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม IOC (Item Objective Congruence Index) จากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนาฏศิลป์ไทย จำนวน 5 ท่าน

ผลการคำนวณค่าความสอดคล้องคำถามชุดที่ 1 ข้อคำถามสัมภาษณ์งานวิจัย (สำหรับประชาชน อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ) เฉลี่ยรวม 8.88 คำถามชุดที่ 1 มีความเที่ยงตรงใช้ได้

คำถามชุดที่ 2 ข้อคำถามสัมภาษณ์งานวิจัย (สำหรับนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์) เฉลี่ยรวม 0.58 คำถามชุดที่ 2 มีความเที่ยงตรงใช้ได้

คำถามชุดที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจผลงานการสร้างสรรค์นาฏศิลป์งานวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เฉลี่ยรวม 0.96 คำถาม ชุดที่ 3 มีความเที่ยงตรงใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสารวิชาการ หนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความในวารสารและ เอกสารต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยใช้คำถามปลายเปิด มีการบันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมภาษณ์ต่าง ๆ

3) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้วิจัยเข้าร่วมการสังเกตการณ์กิจกรรม แต่ละตำบลของอำเภอบางพลี และการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสัมมนาการสร้างสรรค์ผลงานทาง ด้านนาฏศิลป์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลและทฤษฎีต่าง ๆ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ผู้วิจัยได้ข้อมูลครบถ้วนจะนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นขั้นตอนในประเด็น เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน สู่กระบวนการ ในการออกแบบสร้างสรรค์ ผลงาน และการนำเสนอผลงานในการประชุมระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลีสู่การสร้างสรรค์ผลงานผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลี สามารถสรุปผลการวิจัยโดยมีเนื้อหาและประเด็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) อัตลักษณ์ชุมชนบางพลี 2) การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ 3) การเผยแพร่ผลงานและการบูรณาการร่วมกับชุมชน ดังนี้

1. อัตลักษณ์ของอำเภอบางพลี ผู้วิจัยสามารถสรุปอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลีในด้านต่าง ๆ ได้ทั้งหมด 6 ด้าน ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1) ด้านประชากร อำเภอบางพลีมีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ประกอบไปด้วย ชาวไทย ชาวมอญ ชาวลาว และชาวจีน จากการย้ายถิ่นฐานเพื่อมาทำงาน มีการอาศัยอยู่ร่วมกันด้วย การพึ่งพาซึ่งกันและกันเกิดเป็นประเพณีและวัฒนธรรมที่ร่วมกันสืบสานนับว่าเป็นอัตลักษณ์เฉพาะอันได้แก่ ประเพณีรับบัว

2) ด้านประเพณีและวัฒนธรรม คือ ประเพณีรับบัว เป็นประเพณีเก่าแก่สืบทอดกันมาแต่โบราณของชาวอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประเพณีรับบัวเกิดขึ้นจากความมีน้ำใจที่ดีต่อกันระหว่างคนในท้องถิ่นกับคนมอญพระแสงในช่วงออกพรรษา นอกจากนี้ยังถือเป็นการมาร่วมกราบสักการะหลวงพ่อโตที่เป็นพระพุทธรูปที่ทั้งชาวไทยและชาวมอญเคารพนับถือ

3) ด้านสถาปัตยกรรม คือ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นท่าอากาศยานที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ที่รองรับทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ อีกทั้งภายในอาคารมีการออกแบบและตกแต่งภายในที่สะท้อนความเป็นไทยแบบจารีต ทั้งงานจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ทั้งงานร่วมสมัยและแบบดั้งเดิมเพื่อเชิดชูความเป็นไทยสู่สากล

4) ด้านคหกรรม คือ ปลาสด อำเภอบางพลี เป็นปลาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงนับว่าเป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากผู้เลี้ยงปลาสดในอำเภอบางพลีเป็นผู้แปรรูปปลาสดสดเป็นปลาสดหอม อันเกิดจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ซึ่งปลาสดบางพลีจะมีรสชาติอร่อยกว่าปลาที่อื่น

5) ด้านเกษตรกรรม คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นพืชเศรษฐกิจของอำเภอบางพลีที่เกิดจากภูมิปัญญาของชาวบ้านชาวบางพลี มีความโดดเด่นในเรื่องรสชาติที่หอมหวาน ผลอวบ เนื้อแน่น เปลือกบางมาก สีเหลืองอมเขียว มีความอร่อยและรสชาติดี

6) ด้านนาฏศิลป์และดนตรี คือ ละครชาตรีและวงปี่พาทย์ดนตรีไทย เป็นการแสดงที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอำเภอบางพลี มีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบของการแสดงละครเป็นของตนเอง เป็นศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์ ให้วัฒนธรรมอันดีงามเหล่านี้ให้คงอยู่ต่อไป

2. การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ โดยการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่มีกระบวนการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานตามรูปแบบองค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์ที่สำคัญทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1) แรงบันดาลใจและแนวความคิด ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจมาจากอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอำเภอที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมจาก

กรุงเทพมหานคร รวมถึงมีประเพณีและวัฒนธรรมที่โดดเด่นที่ถือเป็นเอกลักษณ์ ดังคำขวัญที่ว่า “ร่วมบุญบัวหลวง หวานมะม่วงน้ำดอกไม้ ไหว้หลวงพ่โตศักดิ์สิทธิ์ ยอดปาลาสลิตบางพลี ผ่องปฐพีสุวรรณภูมิ” ผู้สร้างสรรค์ผลงานอันเป็นแนวความคิดในการนำเสนออัตลักษณ์ของอำเภอบางพลี นำเสนอผ่านบทเพลงลูกทุ่งที่ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองเพลงขึ้นใหม่ ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลีทั้ง 6 ด้าน ระยะเวลาการแสดง 5 นาที

2) การคัดเลือกนักแสดง ผู้วิจัยคัดเลือกนักร้องและนักแสดงที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยนักร้องผู้วิจัยคัดเลือกนักร้องชาย มีทักษะด้านการร้องเพลง สามารถสื่อสารอารมณ์ของบทเพลงได้เป็นอย่างดี ส่วนนักแสดงผู้วิจัยคัดเลือกนักแสดงผู้หญิงที่มีทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับดี มีรูปร่างสมส่วน รวมไปถึงมีวินัยในการฝึกซ้อม ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อีกทั้งนักแสดงเป็นผู้ถ่ายทอดแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงานสามารถสื่อสารอารมณ์ในการแสดงได้ดี

3) บทร้องและดนตรีประกอบการแสดง ผู้วิจัยได้นำอัตลักษณ์อำเภอบางพลีมานำเสนอผ่านบทเพลงลูกทุ่งทำนองเพลงช้า ชื่อเพลงลูกทุ่งบางพลี โดยนำอัตลักษณ์ทั้ง 6 ด้าน มาประพันธ์บทร้องและเรียบเรียงทำนองเพลงใหม่โดยมีเนื้อร้อง ดังนี้

“ดินแดนแห่งนี้ ขึ้นชื่อบางพลีสมุทรปราการ ถิ่นที่เลื่องชื่อกล่าวขาน ดังเป็นตำนานให้
ควรศึกษา หลายชาติเผ่าพันธุ์อยู่ร่วมกันสืบประเพณีมา ไทย จีน ลาว มอญร่วมชายคา ฟังแล้วชวนมาท่องเที่ยว
บางพลี เทียวงานประจำปี มาทั้งที่มาร่วมบุญบัวหลวงยิ่งใหญ่เหนือใครทั้งปวง เดินชมมะม่วงรสหวานจับใจ
แล้วกราบขอพรหลวงพ่โตศักดิ์สิทธิ์เหนือใคร ดลบันดาลอย่ามีโรคร้ายจากสิ่งเลวร้ายทางไกลหลีกหนี

(ร้องช้า) ปาลาสลิตบางพลี รสดีอร่อยหนักรสหวาน สนามบินสุวรรณภูมิงามตา ต่างชาติล้วนมา
ไม่ว่าใกล้ไกล มาชมชนบางพลีชมละครชาตรีเครื่องดนตรีไทย อนุรักษ์สืบทอดต่อไป เพื่อคงไว้แต่คนรุ่นหลัง
หกตำบลบางพลีถ้าใครได้มีโอกาสได้มา บางแก้ว บางโหลง บางปลา หนองปรือ ราชะเวสสุลัน ผู้คนใจดี
ทั้งประเพณีเอกลักษณ์น่ายล มีโอกาสต้องมาสักหน ท่องเที่ยวชมชนบางพลีสมุทรปราการ”

4) เครื่องแต่งกาย ผู้วิจัยได้มีแนวความคิดการออกแบบเครื่องแต่งกาย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและการนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชน โดยกำหนดทิศทางของแนวคิดการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายที่สามารถสะท้อนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของอำเภอบางพลี นักร้องเป็นชุดไทยประยุกต์โดยนำเสื้อผ้าพิธีการของข้าราชการมาเป็นหลัก นุ่งโจงกระเบน ส่วนนักแสดงเครื่องแต่งกาย นำแนวความคิดการแต่งกายของชาวบ้านในอดีตมาออกแบบโดยสวมเสื้อกระดุมหน้าแขนสั้น นุ่งโจงกระเบน ชายเสื้อและชายแขนเป็นลวดลายเดียวกับโจงกระเบน ประดับด้วยดอกบัวติดบริเวณผมมวย

ภาพที่ 2 เครื่องแต่งกายนักร้องและนักแสดง

ที่มา : ชนิตา จันทร์งาม, 2564

5) อุปกรณ์ประกอบการแสดง อุปกรณ์ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการแสดงเป็นอุปกรณ์ ที่ปรากฏในบทร้อง และเป็นการสื่อสารต่อผู้ชมโดยตรงไปตรงมา อุปกรณ์ที่นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ชุมชนได้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับบทบาทของนักแสดง อุปกรณ์ที่ใช้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว อีกทั้งยังช่วยเสริมเห็นถึงเห็นภาพกระบวนการทำรำได้ชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น

ภาพที่ 3 อุปกรณ์ประกอบการแสดง ได้แก่ ดอกบัว ปลาสลิด ซะลอมมะม่วงน้ำดอกไม้

ที่มา : ชนิตา จันทร์งาม, 2564

6) การใช้พื้นที่การแสดง ผู้วิจัยได้ออกแบบพื้นที่การแสดงในการแสดงลูกทุ่งบางพลี ใช้พื้นที่ลานกว้างมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จังหวัดสมุทรปราการ ในการถ่ายทำคลิปวิดีโอ โดยการใช้พื้นที่เพื่อการออกแบบแถว 2 ลักษณะ คือ 1. แบบอนุรักษ์ คือ การใช้พื้นที่ในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยแบบมีรูปแบบ เช่น แถวหน้ากระดาน แถวรูปตัววีคว่ำ แถวรูปวีหงาย เป็นต้น 2. แบบปรับปรุงใหม่ คือ การใช้พื้นที่ในรูปแบบนาฏศิลป์ตะวันตกที่ไม่ยึดรูปแบบ มีความอิสระในการใช้พื้นที่ อีกทั้งการใช้พื้นที่ยังช่วยเสริมให้นักร้อมมีความโดดเด่น สลับกับการนำเสนอเพื่อเสริมนักแสดงให้มีความโดดเด่นในบทร้องบางท่อนเพลง

7) กระบวนท่าประกอบการแสดง กระบวนท่าเป็นการตีบทตามความหมายของบทร้องเป็นหลักหลักในการออกแบบ 2 ลักษณะ คือ 1. กระบวนทำนานาฏศิลป์ไทย ผู้วิจัยใช้ท่าทางในนาฏศิลป์ไทยมาประกอบการแสดงโดยใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์มาใช้ในการตีบทตามบทร้อง 2. กระบวนทำนานาฏศิลป์ตะวันตก ผู้วิจัยใช้ท่าทางนาฏศิลป์ตะวันตกมาใช้ประกอบการแสดง กระบวนท่าเป็นเพียงการนำเอาลักษณะท่าทางเฉพาะบางท่าในนาฏศิลป์ตะวันตกมาใช้เพียงเท่านั้น เช่น การพ้อยเท้า การผายมือ เป็นต้น ปรากฏในช่วงบรรเลงดนตรีเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีเป็นกระบวนท่าที่ผสมผสานท่าทางนาฏศิลป์ไทยกับนาฏศิลป์ตะวันตกเข้าด้วยกัน

ภาพที่ 4 กระบวนท่าที่ใช้ทำนานาฏศิลป์ไทย

ที่มา : ชนิดา จันทรงาม, 2564

3. การเผยแพร่ผลงานการแสดงและการบูรณาการร่วมกับชุมชน

การเผยแพร่ผลงานผู้วิจัยเข้าร่วมนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมระดับชาติ “มหกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมสมัย” ครั้งที่ 3 The 3 National Creative Work Presentation of fine Arts : VRU Contemporary Folk Festival 2021 วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในรูปแบบออนไลน์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ร่วมสมัย นาฏศิลป์ตะวันตก รวมถึงการสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมชมผลงานในครั้งนี้ โดยมีผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน มีความพึงพอใจในระดับดีมาก

การบูรณาการร่วมกับชุมชนผู้วิจัยได้นำผลของงานวิจัยในการสร้างสรรค์ผลงาน ชุดลูกทุ่งบางพลี มาบูรณาการร่วมกับชุมชน โดยการเผยแพร่สู่ชุมชนสวนแก้วแสน ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้นแบบของการนำร่องการถ่ายทอดองค์ความรู้ในครั้งนี้ รวมถึงการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนโดยมีประชาชนเข้าร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน มีความพึงพอใจในระดับดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงลูกทุ่งและการแสดงนาฏศิลป์ประกอบบทเพลง นำไปสู่การเผยแพร่ผลงานบริการร่วมกับชุมชนได้ดำเนินงานวิจัยทางด้านการหาอัตลักษณ์และนำมาออกแบบสร้างสรรค์การแสดง เพื่อสร้างสรรค์การแสดงผลงานนาฏศิลป์ ชุด ลูกทุ่งบางพลี ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขออภิปรายผลงานวิจัยโดยมีประเด็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. อัตลักษณ์ชุมชนบางพลี

อัตลักษณ์ของอำเภอบางพลีทั้ง 6 ด้าน มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นจนเป็นที่รู้จักของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ประชากรชาวบางพลีมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์แต่สามารถพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่ร่วมกันทั้งชาวไทย ชาวจีน ชาวมอญ ชาวลาว อีกทั้งยังมีประเพณีและวัฒนธรรมงานรับบัวที่พุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวมอญร่วมกันนำดอกบัวมาสักการะหลวงพ่โต ที่นับว่าเป็นพระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์ของชาวบางพลี แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของคนในชุมชนในการจัดกิจกรรม อาจกล่าวได้ว่าอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลีนับเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของอำเภอบางพลีที่ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ สืบทอดและพัฒนาจากรุ่นสู่รุ่นจนเกิดเป็นอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นในแต่ละด้าน ควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์ให้วัฒนธรรมอันดีงามเหล่านี้ให้คงอยู่ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชจรินทร์ ทับทิม (2553, น.11-12) ที่ได้กล่าวไว้ว่า อัตลักษณ์ของชุมชนเกิดจากการอยู่ร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน จนก่อให้เกิดเป็นกฎเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติธรรมเนียมประเพณีของชุมชน และมีการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของชุมชน ดังเช่น อัตลักษณ์ของการมีประเพณีรับบัวซึ่งแสดงให้เห็นว่าชาวชุมชนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกันว่าประเพณีรับบัวนั้นเป็นประเพณีที่เก่าแก่และมีคุณค่าทางวัฒนธรรมของชุมชน ทำให้มีการสืบทอดและอนุรักษ์ให้คงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน จึงถือได้ว่าเป็นอัตลักษณ์ที่ยังคงดำรงอยู่และมีคุณค่าต่อชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกิตติดา ปิตวิธรักษ์ (2557, น. 70) ได้กล่าวถึงชุมชนบางพลี ว่า เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายแล้วหล่อหลอมรวมกันเป็นชุมชนบางพลี มีประวัติศาสตร์มีความเป็นมา คุณค่าของการจัดการผลผลิตที่เกิดจากวัฒนธรรมของคน ความเป็นของแท้ของชุมชน จะเป็นตัวชูโรงให้กับชุมชน เมื่อชุมชนมีความเข้มแข็งก็จะสามารถเปลี่ยนคุณค่าเป็นมูลค่าให้กับชุมชน การอนุรักษ์คือการพัฒนา การอนุรักษ์ทางกายภาพโดยเฉพาะศิลปะและสถาปัตยกรรม การอนุรักษ์มรดกที่ตกทอดที่บรรพบุรุษของเราได้สร้างไว้ ต้องมีการจัดการที่ดี การบริหารจัดการที่ดีจะต้องไปด้วยกันทั้งกายภาพและจิตวิญญาณ การอนุรักษ์มรดกของเราต้องทำให้เกิดความภูมิใจ

2. การสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชนบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ชุด ลูกทุ่งบางพลี

การสร้างสรรค์การแสดงได้ดำเนินงานออกแบบองค์ประกอบการแสดง โดยการศึกษาข้อมูลเพื่อหาอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลี นำมาสู่การสร้างสรรค์การแสดงที่สะท้อนอัตลักษณ์ของอำเภอบางพลีผ่านบทเพลงลูกทุ่ง ซึ่งชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546, น. 39) ได้กล่าวถึงงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ว่า การวิจัยเชิงการสร้างสรรค์เป็นกระบวนการวิจัยที่เห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ การวิจัยและการสร้างสรรค์เป็นส่วนที่แยกออกจากกันเพราะการวิจัยเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อน จากนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ทำการวิเคราะห์และทำการประมวลผล และสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้รับมาจากการวิจัยนำไปสู่การนำมาผลิตสร้างสรรค์ นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี (2548, น. 3) ยังกล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของงานนาฏศิลป์ว่า นาฏศิลป์สามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง เช่น ทำหน้าที่ในการเล่าเรื่องราวโดยตรงซึ่งอาจจะถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของระบำบัลเลต์ที่มีเรื่องราว บางทีนาฏศิลป์ใช้ทำหน้าที่บรรยายหรือพรรณนาโดยใช้ลีลาท่าทาง เช่น ระบำสลับาละคร นาฏศิลป์เป็นการแสดงลีลาที่ถ่ายทอดออกมาจากอารมณ์ ความรู้สึกภายใน เช่นเดียวกับการเต้นรำแบบแอฟริกา และนอกจากนี้นาฏศิลป์ยังใช้เพื่อการแสดงในรูปแบบของการแสดง (Pattern) เช่น การแสดงในพิธีเปิดปิดกีฬากการแข่งขันกีฬา หรือการสวนสนามของทหาร นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2534, น. 23) ได้ทรงกล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของเพลงลูกทุ่งว่า เพลงลูกทุ่ง เป็นหลักฐานของข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ เป็นที่รวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน เพลงมีความเรียบง่าย สามารถเข้าถึงสังคมทุกชนชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบท ทุกแห่งมีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนอง และการขับร้อง ซึ่งสอดคล้องกับสุกัญญา สุกฉายา (2545, น. 87) เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างความเป็นชาวบ้านกับชาวเมือง เพราะสำเนียงการร้องเป็นแบบชนบท เนื่องจากนักร้องลูกทุ่งล้วนเป็นชาวชนบท เนื้อหาของเพลงเป็นเพลงที่สะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านทั้งที่ทำงานอยู่ในเมืองและที่อยู่ในชนบท เพลงลูกทุ่งได้รวมเอาทำนองเพลงพื้นบ้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเพลงของภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคใต้ มารวมไว้ในตัวเอง ท่วงทำนองต่าง ๆ เหล่านี้เป็นที่คุ้นเคยของชาวบ้าน

3. การเผยแพร่ผลงานการแสดงและการบูรณาการร่วมกับชุมชน

ผู้วิจัยเข้าร่วมนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมระดับชาติ “มหกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมสมัย” ครั้งที่ 3 The 3 National Creative Work Presentation of fine Arts: VRU Contemporary Folk Festival 2021 วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในรูปแบบออนไลน์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ร่วมสมัย นาฏศิลป์ตะวันตก และได้นำเสนอต่อชุมชนเป็นการบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ได้นำมาเผยแพร่สู่ชุมชนโดยชุมชนสวนแก้วแสน ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้นแบบของการนำร่องการถ่ายทอดองค์ความรู้ในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับคณะอนุกรรมการการจัดการความรู้ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ (2555, น. 3-4) ได้กล่าวถึง

การเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์สู่การบูรณาการร่วมกับชุมชนไว้ว่า เป็นกระบวนการจัดการเผยแพร่ที่ส่งเสริมให้นักวิจัยสามารถพัฒนาความรู้ตามธรรมชาติของศาสตร์สาขาที่ตนชำนาญ หรืออาจบูรณาการสหสาขาวิชาและเติมเต็มความรู้ตามศักยภาพตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่หลากหลาย โดยมีผลลัพธ์ในภาพรวม คือ การพัฒนาตนเอง นักศึกษา องค์กร สังคม และประเทศชาติอย่างต่อเนื่องทั่วถึงและเท่าเทียม การจัดเวทีเพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัยและสร้างสรรค์ และงานออกแบบเพื่อเผยแพร่ผลงานที่หลากหลาย เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงานให้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างความร่วมมือในการทำวิจัย การสร้างสรรค์ผลงานออกแบบทั้งระหว่างบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านศิลปะและการออกแบบ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ รวมไปถึงการคืนข้อมูลสู่ชุมชน ผ่านการจัดเวทีชาวบ้านก็เป็นวิธีการหนึ่งของกระบวนการเผยแพร่ผลการวิจัย รวมทั้งการจัดทำหนังสือเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับสาธารณะ การเผยแพร่งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้มีการสรุปประเด็นการศึกษาค้นคว้าในแบบที่กระชับและตรงประเด็น ทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาหาความรู้หรือนำไปต่อยอดทางความรู้ หากสามารถเผยแพร่งานศึกษาวิจัยด้วยรูปแบบที่หลากหลายสามารถสื่อสารกับประชาชนได้ในวงกว้าง ก็จะเป็นการสร้างคุณูปการทางสังคมความรู้อย่างใหญ่หลวง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเพื่อหาอัตลักษณ์ชุมชนอำเภอบางพลี สู่การออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้อมูลที่นำมาออกแบบบรรจุภัณฑ์ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ในส่วนที่เห็นว่าเป็นอัตลักษณ์ที่มีมาแต่ดั้งเดิมและมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ซึ่งสอดคล้องกับคำขวัญประจำอำเภอ ซึ่งอัตลักษณ์บางอย่างที่ปรากฏขึ้นใหม่ที่เป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนบางอย่าง ผู้วิจัยไม่สามารถนำข้อมูลมาแต่งเนื้อร้องได้ทั้งหมด เนื่องจากบทเพลงลูกทุ่งมีเวลาในการนำเสนอเพียง 5 นาที บทร้องควรกระชับและสร้างความน่าสนใจให้กับผู้ชม ผู้วิจัยจึงเลือกอัตลักษณ์ที่โดดเด่นที่สุดนำมาแต่งเป็นบทเพลง

2. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลงานวิจัยอยู่ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งกระบวนการในการนำเสนอผลงานเป็นการจัดทำคลิป VDO ในการนำเสนอและเข้าร่วมการเผยแพร่ผลงานระดับชาติ ส่วนการถ่ายทอดองค์ความรู้มีกระบวนการในการจัดกิจกรรมครั้งนี้อยู่ภายใต้มาตรการ แนวทางปฏิบัติ ประกาศ และคำสั่งป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ หากสถานการณ์ดีขึ้นจะมีการนำองค์ความรู้เผยแพร่ต่อชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

3. องค์ความรู้จากงานวิจัยอาจมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน เช่น การเผยแพร่ให้กับกลุ่มประชาชนสวนแก้วแสนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุอาจมีการปรับเปลี่ยนทำให้มีความง่ายต่อการเคลื่อนไหวและมีความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน

บรรณานุกรม

- กิตติดา ปิติวรรักษ์. (2557). **วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน : กรณีศึกษา ตลาดน้ำโบราณบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะอนุกรรมการการจัดการความรู้ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์. (2555). **ชุดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จินตนา ดำรงค์เลิศ. (2533). **วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ขนบธรรมเนียมประเพณีค่านิยม และการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันคัตติศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- นุชจรินทร์ ทับทิม. (2553). **การสื่อสารอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านวัวลาย จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านกิจกรรมถนนคนเดิน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2548). **การสร้างสรรคงานการออกแบบลีลาของผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์สำหรับการแสดงมหานาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหาชนกและวิจิตรนาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติ พระมหาชนก**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร กรอบทอง. (2547). **วิวัฒนาการเพลงลูกทุ่งในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : พันธกิจ.
- สุกัญญา สุธงษา. (2545). **เพลงพื้นบ้านศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2534). **พระนิพนธ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ลูกทุ่งกับเพลงไทย ในกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ภาค 2**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.